

Sygn. akt VU 486/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o kapitał początkowy i wysokość emerytury

na skutek odwołania T. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 14 lutego 2017 sygn. (...)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 21 lutego 2017 r. sygn.. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 486/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lutego 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawczyni T. G. na dzień 1 stycznia 1999 roku w kwocie 75 775,04 zł. Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął okresy składkowe w wymiarze 13 lat 1 miesiący i 3 dni (157 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat 4 miesiący i 22 dni, w tym 4 lata, 4 miesiący i 22 dni okresów sprawowania opieki nad dziećmi. Organ rentowy ustalając wysokość kapitału początkowego zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 roku do 11 listopada 1975 roku przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Decyzją z dnia 21 lutego 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał T. G. emeryturę od dnia (...) 2017 roku, to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie obliczył wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu z dnia 17 marca 2017 roku T. G. wniosła o zmianę wyżej wymienionych decyzji i ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 30 kwietnia 2000 roku w sklepie spożywczo-przemysłowym oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 roku do dnia 31 maja 2001 roku jako okresów składkowych. Ponadto wnioskodawczyni kwestionowała ustalony przez organ rentowy wymiar okresów składkowych i nieskładkowych, które w jej ocenie powinny łącznie wynosić 18 lat. Wskazała,

że nie jest pewna czy organ rentowy zaliczył jej do stażu pracy okres zatrudnienia od 27 stycznia 1975 roku do 11 listopada 1975 roku w (...) Zakładach (...).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podając, że nie zaliczył wnioskodawczyni do stażu pracy ustalonego do kapitału początkowego okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 30 kwietnia 2000 roku, ponieważ kapitał początkowy ustanawia się na dzień 1 stycznia 1999 roku. Organ rentowy wskazał też, że zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 roku do 11 listopada 1975 roku przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia. Nadto organ rentowy wyjaśnił, że uznał wnioskodawczyni staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 18 lat i 6 miesięcy w tym 13 lat 1 miesiąc 3 dni oraz okresów nieskładkowych 5 lat 5 miesięcy 29 dni w tym 1 rok 1 miesiąc i 7 dni okresów pobierania zasiłku chorobowego.

Na rozprawie w dniu 23 lutego 2018 roku pełnomocnik ZUS wnosił o oddalenie odwołania, a wnioskodawczyni oświadczyła, że odwołuje się zarówno od decyzji o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 14 lutego 2017 roku, jak i o decyzji o przyznaniu emerytury z dnia 21 lutego 2017 roku. Wnioskodawczyni zarzuciła organowi rentowego błędne wyliczenie staż pracy podnosząc, że okresy składkowe winny wynieść 14 lat i 7 miesięcy, a nie jak przyjął organ rentowy 13 lat i 1 miesiąc. W ocenie wnioskodawczyni organ rentowy nie zaliczył jej do stażu pracy okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 30 kwietnia 2000 roku w sklepie spożywczo-przemysłowym oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 roku do dnia 31 maja 2001 roku. Jednocześnie wnioskodawczyni wskazał, że organ rentowy zaliczając jej okresy opłacania składek w KRUS od 1 lipca 1991 roku do 31 grudnia 1992 roku zwiększył jej emeryturę o za małą kwotę.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

T. G., urodzona w dniu (...), była zatrudniona :

- w okresie od 27 stycznia 1975 roku do 11 listopada 1975 roku w (...) Zakładach (...);
- w okresie od 1 października 1981 roku do 15 września 1985 roku w (...) Spółdzielni (...) w O.;
- w okresie od 23 grudnia 1985 roku do 30 czerwca 1988 roku w Zespole Zakładów (...) w O.;
- w okresie od 1 stycznia 1993 roku do 30 kwietnia 2000 roku w Sklepie (...) w S..

(dowód: świadectwo pracy z dnia 11 listopada 1975 roku k. 6 akt rentowych, świadectwo pracy z dnia 20 czerwca 2000 roku k. 8 akt rentowych, świadectwo pracy z dnia 5 lipca 1988 roku k. 9 akt rentowych, świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 2002 roku k. 10 akt rentowych, zaświadczenia k. 18 akt rentowych)

Wnioskodawczyni w okresie od 1 lipca 1991 roku do 31 grudnia 1992 roku podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników.

(dowód: kwestionariusz k. 12 akt rentowych, zaświadczenie k. 7 akt emerytalnych,)

W okresie zatrudnienia od 1 stycznia 1993 roku do 30 kwietnia 2000 roku w Sklepie (...) w S. wnioskodawca:

- przebywał na urloпах bezpłatnych: w dniu 1 listopada 1993 roku, od 1 do 30 września 1996 roku, w dniu 31 października 1996 roku, od 1 do 4 stycznia 1998 roku, od 1 do 31 marca 1999 roku, od 1 do 30 listopada 1999 roku oraz od 1 do 31 stycznia 2000 roku;
- pobierała zasiłek chorobowy od 1 lip[ca do 14 sierpnia 1994 roku, od 16 listopada do 3 grudnia 1994 roku, od 21 lipca do 19 sierpnia 1995 roku, od 1 lipca do 4 sierpnia 1996 roku, od 1 października do 30 października 1996 roku, od 1 lipca do 31 sierpnia 1997 roku, od 5 stycznia do 2 marca 1998 roku, od 2 listopada do 1 grudnia 1993 roku, od 1 lutego do 2 marca 1995 roku, od 1 kwietnia 1996 roku do 30 kwietnia 1996 roku oraz od 2 grudnia 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku.

(dowód: zaświadczenia k. 18-19 akt rentowych)

T. G. w okresie od 10 maja 2000 roku do 6 sierpnia 2001 roku była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako osoba bezrobotna. W tym czasie w okresie od 18 maja 2000 roku do 17 maja 2001 roku pobierała zasiłek dla bezrobotnych.

(dowód: zaświadczenia k. 11i k.17 akt rentowych)

Wnioskodawczyni w okresie od 5 listopada 2002 roku do 6 stycznia 2016 roku była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Rentę wyliczono na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto:

- wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1982 roku do 31 grudnia 1991 roku,;
- wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 41,48 %;

Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 14 lat i 1 miesiąc okresów składkowych tj. 169 miesięcy oraz 4 lata, 8 miesięcy okresów nieskładkowych tj. 60 miesięcy oraz 6 lat i 3 miesiące okresów uzupełniających (pracy w gospodarstwie rolnym).

Decyzja z dnia 29 kwietnia 2008 roku, po uwzględnieniu okresu zatrudnienia od 18 grudnia 2007 roku do 31 stycznia 2008 roku, ZUS przeliczył rentę wnioskodawczyni. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 14 lat i 3 miesiące okresów składkowych tj. 171 miesięcy oraz 4 lata, 9 miesięcy okresów nieskładkowych tj. 57 miesięcy oraz 6 lat i 1 miesiąc okresów uzupełniających (pracy w gospodarstwie rolnym).

(dowód: decyzja ZUS z dnia 31 stycznia 2003 roku k. 24 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 29 kwietnia 2008 roku k. 51 akt rentowych, decyzja ZUS z dnia 11 marca 2011 roku k. 61 akt rentowych)

Łączny staż pracy wnioskodawczyni wynosi 19 lat i 8 dni, w tym 14 lat 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych i 5 lat 6 miesięcy i 16 dni okresów nieskładkowych, które ograniczone do 1/3 wyniosły 4 miesiące 9 miesięcy i 2 dni. W skład okresów nieskładkowych weszły okresy pobierania zasiłku chorobowego i sprawowania opieki na dzieckiem.

(dowód: karty przebiegu zatrudnienia k.15 akt emerytalnych)

T. G. złożyła w dniu 9 stycznia 2017 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

(dowód: wniosek k. 1-4 akt emerytalnych)

Wskutek złożenia wniosku o emeryturę decyzją z dnia 14 lutego 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy T. G. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął:

- podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 607,76 zł,
- okresy składkowe w wymiarze 13 lat, 1 miesiąc i 3 dni (157 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat 5 miesięcy i 29 dni w tym 1 rok 1 miesiąc i 7 dni oraz okresy sprawowania opieki nad dzieckiem w wymiarze 4 lat 4 miesiące i 22 dni,
- współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego, który dla wnioskodawczyni wyniósł 75,20 %,

- średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat, które wynosi – na podstawie komunikatu Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 roku (MP nr 12, poz. 173) 209 miesięcy.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od dnia 1 stycznia 1981 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 49,78 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową 1220,89 złotych (49,78 % x 1220,89 zł), co dało kwotę 607,76 zł.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku obliczono na kwotę 75 775,04 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów przebywania na urlopie bezpłatnym.

Organ rentowy wskazał też, że zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 roku do 11 listopada 1975 roku przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia.

(dowód: decyzja z dnia 14 lutego 2017 roku, k. 33 akt ZUS)

Decyzją z dnia 21 lutego 2017 roku, sygn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał T. G. emeryturę od dnia (...) 2017 roku, to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego i jednocześnie obliczył wysokość emerytury na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, która wyniosła 1100,09 złotych. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej z uwzględnieniem waloryzacji wynosząca 7841,36 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosząca 261262,60 zł. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym przejścia na emeryturę, to jest 249,90 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 1076,85 zł i została zwiększona z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 13,24 zł.

(dowód: decyzja o przyznaniu emerytury z dnia 21 lutego 2017 roku, k. 17 akt ZUS)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji z dnia 14 lutego 2017 roku oraz z dnia 21 lutego 2017 roku nie zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawczyni, jako ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 roku, przysługuje emerytura na podstawie zasad sprecyzowanych w art. 26 i art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383). W myśl art. 26 ust. 1 ww. ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Przepis art. 25 ust. 1 ww. ustawy stanowi zaś, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenia emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Stosownie do treści Art. 26a§1 powołanej ustawy wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie

to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek. § 3 powołanego przepisu Zwiększenie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje się ubezpieczonemu, który legitymuje się okresami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, krótszymi niż 25 lat

Art. 174 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy tj. przed 1 stycznia 1999 roku :

1)okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2)okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3)okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczynie zarzuciła organowi rentowego błędne wyliczenie staż pracy podnosząc, że okresy składkowe winny wynieść 14 lat i 7 miesięcy, a nie jak przyjął organ rentowy 13 lat i 1 miesiąc. W ocenie wnioskodawczynie organ rentowy nie zaliczył jej do stażu pracy okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 30 kwietnia 2000 roku w sklepie spożywczo-przemysłowym oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 roku do dnia 31 maja 2001 roku. Jednocześnie wnioskodawczynie wskazał, że organ rentowy zaliczając jej okresy opłacania składek w KRUS od 1 lipca 1991 roku do 31 grudnia 1992 roku zwiększył jej emeryturę o za małą kwotę.

Organ rentowy wskazał, że nie zaliczył wnioskodawczynie do stażu pracy ustalonego do kapitału początkowego okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 30 kwietnia 2000 roku, ponieważ kapitał początkowy ustanawia się na dzień 1 stycznia 1999 roku. Organ rentowy wskazał też, że zaliczył skarżącej okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 27 stycznia 1975 roku do 11 listopada 1975 roku przyjmując do podstawy wymiaru świadczenia kwoty minimalnego wynagrodzenia. Nadto organ rentowy wyjaśnił, że uznał wnioskodawczynie staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 18 lat i 6 miesięcy w tym 13 lat 1 miesiąc 3 dni oraz okresów nieskładkowych 5 lat 5 miesięcy 29 dni w tym 1 rok 1 miesiąc i 7 dni okresów pobierania zasiłku chorobowego.

Na wstępie należy wskazać, że błędne twierdzenia wnioskodawczynie, że organ rentowy nieprawidłowo ustalił jej staż pracy w decyzji o ponownym ustaleniu kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku. Organ rentowy prawidłowo nie zaliczył wnioskodawczynie do ustalenia wartości kapitału początkowego okresów składkowych przypadających po 31 grudnia 1998 roku tj. okresów zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 30 kwietnia 2000 roku w Sklepie (...) w S. oraz okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od dnia 1 czerwca 2000 roku do dnia 31 maja 2001 roku. TE okresy nie mają zaś wpływ na ustalenie wartości kapitału początkowego. Wynika to jasno z unormowania zawartego w art. 174 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ponieważ wnioskodawczynie kwestionowała również błędne ustalenia wysokości emerytury Sąd dokonał sprawdzenia wysokości emerytury wnioskodawczynie wyliczonej z art. 26 ustawy i nie znalazł podstaw do jej wzruszenia. Organ rentowy zastosował bowiem w zaskarżonej decyzji poprawny mechanizm wyliczenia wysokości emerytury. Wysokość emerytury została ustalona przez podzielenie kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, i zwaloryzowanego kapitału początkowego przez okres średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego (wyrażonego w miesiącach), czyli kwoty 7841,36 zł + 261262,60 zł przez 249,90-miesiący (średnie dalsze trwanie życia), co dało kwotę 1076,89 złotych. Średnie dalsze trwanie życia to wielkość statystyczna, która określa przeciętny okres, jaki zazwyczaj, statystycznie upływa od ustalenia prawa do emerytury do dnia śmierci ubezpieczonego.

Prawidłowo organ rentowy zwiększył emeryturę wnioskodawczynie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 13,24 zł. Wnioskodawczynie w okresie od 1 lipca 1991 roku do 31 grudnia 1992 roku

podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników i na podstawie art. 26 a§1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 25 Ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 277).

Bezpodstawne są również zarzuty wnioskodawczynie wskazujące na błędne wyliczenie jej przez organ rentowy łącznego stażu pracy. Wnioskodawczynie powoływała się na różnice w wyliczeniach okresów składkowych i nieskładkowych wskazanych w decyzji o przyznaniu renty z tytułu niezdolności do pracy w dniu 31 stycznia 2003 roku, a stażem pracy wskazanym w decyzji z dnia 14 lutego 2017 roku o ustaleniu kapitału początkowego. Różnice te wynikają ze sposobu wyliczenia świadczenia dla wnioskodawczynie. Ustalając wysokość świadczenia rentowego Sąd zobligowany był do stosowania przepisu art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i uwzględniał łączny staż pracy wnioskodawczynie do dnia złożenia wniosku o przyznania prawa do renty tj. do dnia 5 listopada 2002 roku. Natomiast ustalenia kapitału początkowego w celu wyliczenia emerytury mogło nastąpić przy uwzględnieniu stażu pracy jedynie do 31 grudnia 1998 roku. Faktycznie przy ustaleniu prawa do emerytury organ rentowy zaliczył wnioskodawczynie łączny staż pracy 19 lat i 8 dni w tym 14 lat 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych i 5 lat 6 miesięcy i 16 dni okresów nieskładkowych, które ograniczone do 1/3 wyniosły 4 miesiące 9 miesięcy i 2 dni. W skład okresów nieskładkowych weszły okresy pobierania zasiłku chorobowego i sprawowania opieki na dzieckiem.

Biorąc zatem pod uwagę, że organ rentowy prawidłowo ponownie ustalił kapitał początkowy a następnie prawidłowo obliczył wysokość należnej wnioskodawczynie emerytury, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. oddalił odwołania od decyzji z dnia 14 lutego 2017 roku oraz z dnia 21 lutego 2017 roku.